

ΑΠΟΚΟΠΟΣ

*
Η ΒΟΣΚΟΠΟΥΛΑ

ΠΟ 15

Νέα Ελληνική Βιβλιοθήκη
ΔΙΕΤΟΥΝΤΗΣ : ΑΛΚΗΣ ΑΓΓΕΛΟΥ

Η ΒΟΣΚΟΠΟΥΛΑ

·Σ μεγάλην ἔξοριά, σ' ἔνα λαγκάδι,
μιάν ταχινήν ἐπῆγα στὸ κουράδι,
σὲ δέντρη, σὲ λιβάδια, σὲ ποτάμια,
σὲ δροσερὰ καὶ τρυφερὰ καλάμια.

Μέσα στὰ δέντρη κεῖνα τ' ἀνθισμένα,
ποὺ βόσκαν τὰ λαφάκια τὰ καημένα,
στὴ γῇ τῇ δροσερή, στὰ χοταράκια,
ποὺ γλυκοκιλαδοῦσαν τὰ πουλάκια,

πανώρια λυγερή, πανώρια κόρη
ώσαν καλὴ καρδιὰ κι' ὥραιά στὰ θώρη,
ἔβλεπε κάποια πρόβατα δικά την
κ' ἔλαμπε σάν τὸν ἡλιον ἡ δύμορφιά την.

Ξανθά 'σαν τὰ μαλλιά της κεφαλῆς την,
καμάρι καὶ στολίδι τὸ κορμί την·
κ' ἡ φορεσιά, ποὺ φόρειεν, ἣτον ἄσπρη
κ' ἔλαμπε σάν τὸν οὐρανὸν μὲ τ' ἄστρη.

Στρέφομαι καὶ θωρᾶ τη μὲς στὰ μάτια
κ' ἐρράγην ἡ καρδιά μου τρία κομμάτια,
γιατὶ "Ερωτες εἰχαν κ' ἔδοξεν γα
καὶ νὰ μὲ σαΐττέψουν ἐγυρεῦνα.

Κι ὅς μ' εἶδασιν οἱ "Ερωτες κοντά τως,
μὲ προθυμιὰν ἀπλῶσα στ' ἄρματά τως
καὶ πιάνουσι σαΐττες καὶ βερτόνια,
γιὰ νὰ μου δώσουν κρίση τὴν αιώνια.

Καὶ στὴν καρδιὰ ἡ σαΐττα τως μὲ σώνει·
εἴπα καὶ τὸ κορμί μου δὲ γλυτώνει·
τὸ φῶς μου καὶ τὰ μάτια ἔθαμπωθῆκα
καὶ σὲ καημὸν ἀρίφνητον ἐμπῆκα.

5

10

15

20

25

5

Κι διμπρός στή βρύση πέφτω λιγωμένος
κ' ή κόρη ἐθάρρειε κ' είμαι ἀποθαμένος. 30
Λέγει: «Τὸν ἄμματιδ μου τὰ παγνίδια
ἐθυνατῶσαν τὸ βοσκόν αἰφνίδια.»

Ἐρχεται πρὸς ἐμένα καὶ γνωρίζει
πῶς είμαι λιγωμένος κι ἀρχινίζει
νὰ παίρνῃ ὡσάν καλὴ καρδιά κι ἀέρα
ἡ πλουμιστή μου κι ἀσπρη περιστέρα. 35

Καὶ παίρνει κρυό νερὸν ἀπὸ τῇ βρύση
κ' ἔρχεται πρὸς ἐμένα νὰ τὸ χύσῃ·
ραίνει καὶ λαντουρᾶ τὸ πρόσωπό μου
λογιάζοντας πῶς νά 'ναι γιατρικό μου. 40

Τὸ πρόσωπό μου ξαναραίνει πάλι,
ώγιὰ νὰ μὲ συφέρη ἀπὸ τῇ ζάλη.
Μὲ τὸ νερὸν ἐκεῖνο μοῦ φανίστη
τὸ πῶς ὁ λογισμός μου ἔξεζαλίστη. 45

Κι ἀπὸ τὴν γῆν ἐμάζωξε γιὰ μένα
βότανα καὶ λουλούδια μυρισμένα·
τὰ λούλουδα κ' οἱ ἀνθοὶ μυρίζαν τόσα,
νεκρὸν ἀπὸ τὸν "Αδη μ' ἐσηκῶσα. 50

Σ' ἔγνοια πολλὴν ἐμπῆκα πῶς ν' ἀρχίσω
κ' εἰς είντα μόδο νὰ τσῆ φχαριστήσω
τὸ σπλάχνος τὸ πολὺ, τὴν καλωσύνη,
ὅπου 'δειξε σ' ἐμὲ τὴν ώρα κείνη. 55

Λέγω τση: «Σ' είντα μόδο νὰ γυρέψω
τὸ σπλάχνος τὸ πολὺ νὰ σ' ἀντιμέψω;
Καὶ πῶς νὰ διάξω 'ς τοῦτο τὸ γομάρι,
ἀνέγνωρος νὰ μὴ φανῶ στὴ χάρη; 60

Τὸ αἷμα τσῆ καρδιᾶς μου κι ἂ σοῦ δώσω,
δὲν ἡμπορῶ τὸ χριός μου νὰ πλερώσω 65

οὐδὲ τὴν καλωσύνη σου τὴν τόση
ὁ λόγος μου μπορεῖ νὰ τὴν πλερώσῃ. 70

Ἄπιλογάται τότες τὸ κοράσο,
λέγει μου: «Τὸ κορμί σου ἐπά στὸ δάσο
εύρεθηκε σὲ κίνυνο περίσσο
καὶ θέλεις νὰ τὸ δᾶ νὰ μὴ βουηθήσω;

Ποιὸς ἄνθρωπος μοῦ τό ὑθελε παινέσει
καὶ ποιὸς θεδς μοῦ τό χε συχωρέσει;
Ποιὰ λυγερὴ δὲ μ' είχε κατακρίνει,
ἄσπλαχνη νὰ φανῶ τὴν ώρα κείνη; 75

Κ' οἱ πέτρες μοῦ τὸ θέλασι γογγύσει,
μὲ δίχως πλερωμὴ νὰ σ' εἰχ' ἀφήσει.
Ως καὶ ἡ ἀσκιά μου μ' ἥθελε μισήσει,
ἄ δὲν ἥθελα κάμει δίκια κρίση. 80

Ἄσπλαχνη καὶ κακή μ' ἥθελαν κράξει·
δῆλοι, μικροὶ μεγάλοι, μ' ἀτιμάζει·
τὰ πρόβατά μου ἐθέλασινε φύγει
κι οὐδὲ ἄνθρωπος ποτὲ μοῦ ὑθελε σμίγει. 85

Δὲν ἤτο μπορετὸ κι ἀλλιῶς νὰ κάμω
καὶ κάλλια βαλθήν ἥθελα τὴν ἅμμο
μὲ ἵδρωτα, μὲ πόθο νὰ μετρήσω,
παρὰ τέτοιο βοσκὸ νὰ μὴ βουηθήσω. 90

Γεῖς φρόνιμος βοσκὸς μ' ὅμορφα κάλλη
εύρεθηκε σὲ παιδεμὴ μεγάλη
κ' ἡμουνε κρατημένη νὰ βουηθήσω,
κόπο νὰ βάλω νὰ τὸν ἀναστήσω.

Μ' ἀπὸ τὴ φχαριστιά, βοσκέ, τὴν τόση,
ἀπὸ μιλεῖς καὶ δίδεις μου μὲ γνώση,
σ' ἀγάπη περισσή βαλμένη μ' ἔχεις
κ' εἰς τὰ θελήματά σου, νὰ κατέχης. 95

Τσήξας μου πλιό δέν είν' τά λογικά μου
νά πάγω ν' ἀκλούθω στά πρόβατά μου,
μάχω χαρά νά στέκω στό λιβάδι,
συντροφιασμένοι νά μεσταν δύμάδι.»

90

'Αφήνω πᾶσα ένα νά λογιάση,
πόση χαράν ἐπήρα κεῖ στά δάση
μιλώντας τοί καημούς μου και τά πάθη,
κ' ή συνοδειά μου στά πεθύμου νά ρθη.

95

Σὰν τί χαρά τον τότες ή δική μου,
και τί δροσιάν, δόπού δέν τό κορμί μου,
π' ἄλλος βοσκός στὸν κόσμο δέν τή χάρη
οὐδὲ κ' εἰς τό γιαλδ χαίρεται ψάρι!

100

Λέγω τση: «Τά γλυκιά σου δύμορφα μάτια
ἐκάμαν τὴν καρδιά μου τρία κομμάτια·
κ' είναι βαρὺ τινάς νά τό πιστέψῃ
μαχαίρι, δόπού λαβώσῃ, νά γιατρέψῃ.

Μ' ἄς ήτο μπορετό ξετελειωμένο
νά γίνη τό μιστό σου τ' ἀρχισμένο·
νά τό θεληματέψῃ ή δύμορφιά σου
ἀπόψε νά κοιμήθηκα κοντά σου.

105

Γιατί μακρά πό δδ' ναι ή κατοικιά μου,
π' ἀρμέγω κάθ' ἀργά τά πρόβατά μου
και δέ μποροῦμε ἀπόψ' ἔκει νά πάμε,
μ' ἄς θέσωμεν ἐπά στά χόρτα χάμαι.»

110

Γλυκιά μ' ἀπιλογᾶται τό κοράσο
λόγια γιά νά χαρῶ, ν' ἀναγαλλιάσω·
γλυκιά και ζαχαρένι' ἀπιλογήθη
κ' εἰς κείνο, ποὺ τῆς εἴπα, μ' ἀποκρίθη.

115

Λέγει: «Τό φῶς τσή μέρας λιγοσταίνει
κι ο ἥλιος, ἀγουρέ μου, θὲ νά πηαίνη·

τσή νύκτας τό σκοτάδι μᾶς σιμώνει
κ' ή κρυότητα τοῦ δάσου μᾶς πλακώνει.

120

Μ' ἀκλούθα μου λοιπό νά πά νά βροῦμε
ἐπά κοντά τό σπήλιο μου, νά μποῦμε·
νά φᾶς, νά πιης και νά καλοκαρδίσης,
σὲ στρῶμα φτωχικό ν' ἀνακομπίσης.

Και θέλομε χαρῇ και ξεφαντώσει
μὲ τά τραγούδια, μὲ ψωμὶ και βρώση.
Κι ἄς είναι μοναχό του τό κουράδι
κι ἄς βόσκεται σ' αὐτόνο τό λιβάδι.

Κι ἄς είναι τό κουράδι μοναχό του
κι ἄς χαίρεται κι αὐτό γιά τό βοσκό του·
τά πρόβατα και πίλοιπα, δικά σου
ἄς είν' ἐπά, κοντά στά πρόβατά σου.»

Μὲ πλήσια προθυμιά κ' οί δυὸς κινοῦμε,
τό σπήλιον ἐσπουδάζαμε νά βροῦμε·
τά χέρια ἑνούς τ' ἄλλου μας ἐκρατοῦμα,
πασίχαροι τή στράτα ἐπορπατοῦμα.

Τή στράτα ἐπορπατοῦμα· 'ς περβολάκι
βρίσκω βαγιά και κόφτω ἔνα κλαδάκι
κάνω γοργὸ πιτήδειο δακτυλίδι,
δίδω τ' αὐτῆς κ' ἐμένα αὐτείνη δίδει.

Μὲ τά παιγνίδια ἐπηαίναμε τή στράτα·
τά δέντρη ἥσανε λούλουδα γεμάτα·
ἐπέφτασιν οἱ ἀνθοὶ κ' ἐπεριχοῦσα,
τά κάλλη τῆς ἀφέντρας μου ἐπλουμοῦσα.

Ἐλαμπεν οὐρανὸς τ' ἄστρη γεμάτος
κι ο ἄνεμος ἐφύσαν δροσᾶτος,
δοντε στό σπήλιο σώσαμεν αἰφνίδια
μὲ γέλια, μὲ χαρές, μὲ τά παιγνίδια.

Σὲ μιὰ μεριὰ τοῦ σπήλιου εἶχε χωσμένη φωτιά ἀπὸ τὴν ἡμέρα φυλαμένη· σπουδάζει καὶ τὴν ἄφτει τὸ κοράσο μὲ ξύλα, ποὺ βαστοῦσ’ ἀπὸ τὸ δάσο.

150

Στοῦ σκουτελιοῦ τὸν πάτο εἶχε λυχνάρι κ’ ἡτονε μιὰ χαρὰ κ’ ἔνα καμάρι. Ὡς πλουμιστή μου κι ἄσπρη περιστέρα δούσα ‘χεν ἐδεκεῖ χαρὰ μοῦ φέρα.

155

Ἐστράφηκα στὸ σπήλιο κ’ ἐσυντήρου τὴν δμορφιάν, δούσα ‘χε γύρου γύρου· ἀπ’ ὅξω εἶχε κισσό, περιπλοκάδι, δούσα τὸ περιπλέξασιν δμάδι.

160

‘Ἄπ’ ὅξω μὲ μυρτιές, μὲ ροσμαρίους, μὲ γούδουρους, μὲ βιόλες καὶ μὲ κρίνους τὸ ‘χενε τὸ κοράσο στολισμένο κ’ ἐμύριζε τὸ σπήλιο τὸ καημένο.

Πιδέξια καὶ πιτήδεια ἡσα βαλμένα, πού ‘στεκα κ’ ἐσυντήρουν ἔνα ἔνα καὶ μέσα μου ἔνειζουμου τὴν τόση διάρμιστη καὶ τὴν πάστρα καὶ τὴ γνώση.

165

‘Ομορφα καὶ πιδέξια ἡσα βαλμένα. Ὡσανε τὰ τσικάλια κρεμασμένα κ’ ἔνα χαλκωματάκι εἶχε κοντά τοη, π’ ἄρμεγε καθ’ ἀργὰ τὰ πρόβατά τοη.

170

‘Απάνω σ’ δλα βλέπω ἔνα κλινάρι, πού ‘τονε μιὰ χαρὰ κ’ ἔνα καμάρι· φτωχάκι, μὰ στρωμένο ἡτον πιτήδεια, ὥγιά καλές καρδιές καὶ γιὰ παιγνίδια.

175

Ρωτῶ την: «‘Αδερφούς ἔχεις γὴ κύρη καὶ ποιὸν ἔχει τὸ σπήλιο νοικούρη;»

γιατὶ ‘δα μιὰ κουρτέλλ’ ἀκονισμένη καὶ μὲ λουρὶ καινούργιο κρεμασμένη.

180

Λέγει μου: «Κύρην ἔχω γεροντάκι κι ἀπὸ τὰ ψὲς ἐπῆγε στὸ χαράκι, νὰ κόψῃ πέτρα, ὥγιά νὰ κτίσῃ μάντρα καὶ μ’ ἄφηκεν, ώς βλέπεις, δίχως ἄντρα.

Δὲν ἔρχεται ὡς τὴν ἄλλην ἐβδομάδα κ’ ἔχεις τσὶ μέρες τοῦτες μοναξάδα· ἔγῳ ‘μ’ ἐπὰ στὸ σπήλιο, νὰ κατέχης· ἔγνοια καμιάν ὥγι’ ἀνθρωπο μὴν ἔχης.

185

‘Ἐγὼ ἀδερφούς δὲν ἔχω οὐδὲ μάνα· εἰναι καιρὸς πολὺς, δούν ἀποθάνα. ‘Ἐγὼ ‘μαι μὲ τὸν κύρη μου, οἱ δύο μας: ἐτούτονε τὸ σπήλιο εἰναι δικό μας.»

190

Πιάνει ψωμί, τυρί, χλωρὴ μαλάκα, κρυδὸν ἀρνίν δρπὸ δάπανο ‘ζ πλάκα, δούσα ‘χε γιὰ τραπέζι, κι δρδινιάζει καὶ μὲ σπουδὴ γιὰ δεῖπνο λογαριάζει.

195

Εἶχε καὶ ξειδωτὸ κρασὶ δαμάκι σ’ ἔνα μικρὸ καὶ πλουμιστὸ φλασκάκι καὶ συγκερνᾶ μὲ κρυδὸ νερὸ καὶ πίνει κι ἀπόκεις μὲ καλεῖ καὶ μοῦ τὸ δίνει.

200

Μὰ λέγω τοη: «Κερά, κρασὶ δὲν πίνω, δὲν τρώγω ἀπὸ τὸ κριάς τὸ κρυδὸ ἐκείνο, ἀ δὲ θεληματέψη ἡ δμορφιά σου νά ‘ναι μὲ τὸ φιλὶ τὸ κάλεσμά σου.»

‘Ως ἡκουσ’ εἶντα τοῇ ‘πα, ἄφτει καὶ σβήνει· ώσαν τὸ σφακολούλουδον ἐγίνη· τὰ ρόδα τοῃ ἐπληθύνασι κ’ ἐφάνη ώσαν εἰς τὸ σκοτείδι πυροφάνι.

205

Τὰ μάτια χαμηλώνει καὶ μιλεῖ μου:
«Δὲν ἡτονε πρεπόν οὐδὲ τιμή μου
τέτοιας λογῆς ἀδιάντροπα νὰ διάξω,
μὰ σένα πρέπει νὰ καταδικάσω.

210

Ἐσὺ ἔχεις ἔξουσιὰ καὶ πιὲ καὶ δῶσ' μου
καὶ θεληματικῶς καὶ στανικῶς μου
καὶ θέλω ἂ θές ἐσύ κι ὡσὰν δρίζεις,
γιατὶ ποσῶς δὲ σοῦ φταισα γνωρίζεις.

215

Ἐπιαμε μιὰ καὶ δυός· συγκερασμένο
ἡτονε τὸ πιοτό μας τῶν καημένω
μὲ τὰ φιλιὰ στὸ δροσερόν ἄερα
καὶ μὲ τὸ πιάσε ἐνούς τ' ἄλλου τὴ χέρα.

220

Ο πρῶτος λόγος, ποὺ τῆς εἶπα: «κόρη,
πολλά μαι κουρασμένος ἐκ τὰ ὅρη
κ' ἥθελα γιὰ νὰ μού καμες τὴ χάρη
νὰ πήγαμε γοργὸν εἰς τὸ κλινάρι.»

Προθυμερά σιμώνομε στὴν κλίνη,
θέτομε ἀγκαλιασμένοι ἐγὼ κ' ἐκείνη·
καὶ μὲ τὸ παῖξ - γέλασε ἀρχινίζει
δῆλη ἡ ἀνατολὴ νὰ κοκκινίζῃ.

225

Κ' εἰς λίγην ὥρα βλέπομε τὸν ἥλιο
κ' ἐξάπλωνε τοῦ ἀκτίνες του στὸ σπήλιο·
περιλαμπὰς τὸν ἥλιο χαιρετοῦμε
καὶ πᾶμε τὰ κουράδια μας νὰ βροῦμε.

230

Καὶ πάλι τὸ βραδὺ στὸν ἴδιον τόπο
εὐρίσκομέστα μὲ πιδέξιον τρόπο,
π' ἄνθρωπος δὲν ἐμπόρει νὰ γνωρίσῃ
οὐδὲ ποσῶς νὰ μᾶσε μολοήσῃ.

235

Μά ῥθεν ἐκείν' ἡ ὥρα ἡ πρικαμένη,
τὸ γέροντά τὸν κύρη τζῆ ἀνιμένει

καὶ λέγει μου ἀποσπέρας ἡ κερά μου:
«Ταχιά, βοσκέ, νὰ σέ χα συντροφιά μου!»

240

Τὸν κύρη μου ταχιὰ τὸν ἀνιμένω
κι ἀπὸ τὸ σπήλιο οὐδὲ ποσῶς ἐβγαίνω·
ἄμε καὶ σὺ στὴ μάντρα τὴ δική σου
καὶ μὲς στὸ μῆνα πάλι μού θυμήσου·

245

ἐπὰ στὸν ἴδιον τόπο νὰ γυρίστες
οὐδὲ ποτὲ σου μὴ μ' ἀλησμονήσης,
γιατὶ τότες δύ κύρης μου καὶ πάλι
δουλειάν ἔχει ἐδεκεῖ νὰ κάμη κι ὅλη.»

250

Τὴ νύκτα κείνη θέτω πρικαμένος
μὲ λογισμὸ μεγάλον δ καημένος:
τὸ Θεόν ἐπαρακάλου νὰ μ' ἀξιώσῃ
νὰ μὴ βιαστῇ γοργὸ νὰ ξημερώσῃ.

255

Μὰ λέγω τοῦ ἄχολής μου περιστέρας:
«Πολλὰ βαραίνω πρὸς τὸ φᾶς τοῦ μέρας,
γιατὶ παρὰ ποτὲ τοῦτο τὸ βράδυ
ἔβιάστη νὰ μὴ μείνωμεν διάδι.»

260

Καὶ πρὸς τὸν ἥλιο, πού χα πάντα θάρρος,
κλαίω μὲ παραπόνεση καὶ βάρος:
«Ὦ ἥλιε μου, πολλὴ χαρὰ ποὺ φέρνεις,
γιὰ ποιὰ ἀφορμὴν ἐμένα τήνε παίρνεις;»

Σκώνομ' ἐγὼ πρωτύτερ' ἀπὸ κείνη
κι ἀφήνω την κ' ἐκείτετο στὴν κλίνη·
σιμώνω δὰ καὶ σκύφτω καὶ φιλῶ τη
καὶ μ' ἀναστεναγμὸ ποχαιρετῶ τη:

265

«Γειὰ καὶ χαρὰ σ' ἀφήνω νὰ τὴν ἔχης
καὶ κάμε, πέρδικά μου, νὰ κατέχης
κι ἡ ζήσω, μὲς στὸ μῆνα ἔρχομαι πάλι
νὰ βρῶ τ' ἀγγελικά, δύμορφά σου κάλλη.»

Στρέφεται καὶ θωρεῖ με κι ἀρχινίζει
τὸ ριζικό τση ν' ἀναθεματίζει·
τὰ δάκρυα της ἄρχισαν κ' ἐτρέχα
τὰ κοραλλένια χείλη της ἔβρέχα:

270

«Ἀνάθεμά σε, μοῖρα μου καημένη,
ποῦ μοῦ τὴν εἰλές τούτη φυλαμένη·
ώς ἡψα τὸ κερί, νὰ μοῦ τὸ σβήστης,
σὲ μεγάλη σκοτάγρα νὰ μ' ἀφήστης!»

275

Σηκώνεται καὶ θὲ νὰ παραγγείλῃ
κ' ἐτρέμασι τὰ ζαχαρένια χείλη
κι ἀπὸ τὰ δάκρυα πασανεὶς ἐγροίκα
τὸ βάρος, διοὺ εἰλέ καὶ τὴν πρίκα.

280

Καὶ λέγει μου: «Βοσκέ, ἄμε, ποὺ νὰ χης
καμάρι καὶ χαρές, δπου κι ἀ λάχης·
κι δπου κι ἀν εἰσαι, δ νοῦς μου εἰς τὰ ξένα
νὰ ζήσω, νὰ τελειώσω μετὰ σένα.

285

Τσῆ ποθητῆς, ποὺ σ' εἰλέ σὰν τὸ φᾶς τση
κ' ἐδιάλεξε νὰ σ' ἔχῃ σύντροφό τση,
θυμήσου τση, μὴ τὴν ξαλησμονήσης
καὶ κάμε το γοργό γιὰ νὰ γυρίστης.»

285

— «Όνταν ἰδῆς τὸν κόρακα ν' ἀσπρίσῃ·
καὶ τὸν αὐγερινὸ ν' ἀποσπερίσῃ,
κορμὶ δίχως ψυχὴ νὰ πορπατήσῃ,
τότες κ' ἐγὼ θέλω σ' ἀλησμονήσει.

290

Πιὰ γλήγορα στὴ γῆ νὰ ζήσῃ ψάρι
κι ὁ Ἐρωτας νὰ χάσῃ τὸ δοξάρι
κ' ἡ νύκτα δίχως ἀστρα καὶ δροσούλα
παρὰ ν' ἀφήσω τέτοια βοσκοπούλα.

295

Μ' ἀπείτις μ' ἔναι τοῦ φτωχοῦ γραμμένο
νὰ πορπατῶ ἀπὸ δῶ, μακρὰ νὰ πηαίνω,

παραγγελιὰ σ' ἀφήνω νὰ θυμᾶσαι·
καὶ πάντα δ νοῦς σου μετὰ μένα νά σαι.»

300

Μὲ κλάματα κ' ἐγὼ ἀπὸ κεῖ μισεύγω,
πάγω τὰ πρόβατά μου νὰ γυρεύγω
κι ἀγάλι - ἀγάλι μάκρυνα τὸν τόπο
μὲ βάσανα, μὲ πρίκες καὶ μὲ κόπο.

Μὰ πέρασεν δ μήνας, ἥρθ' ἡ ὥρα
νὰ πὰ νὰ βρῶ ἐκείνη τὴν πανώρια,
μὰ θέλησεν ἡ μοῖρα μου τ' ἀζάπη,
τὸ ριζικό μου κ' ἡ πολλή τση ἀγάπη

305

κ' ἔπεσ' ἀρρωστημένος στὸ κλινάρι
κ' ἐλίγεψε μου ἡ δύναμη κ' ἡ χάρη,
κιὰς πριχοῦ γιάνω, νὰ καλοτερέψω,
στράτα νὰ πορπατήσω νὰ μπορέσω.

310

Ἐπέρασεν δ μήνας πρὶ νὰ θέσω
κ' ἐδιάβῃ κι ἄλλος πρίχου νὰ μπορέσω
νὰ πορπατήσω, νὰ σαλευγούδισω,
νὰ πὰ νὰ τὴν εύρω, νὰ τσῆ μιλήσω.

315

Μὰ μέσα 'ς τσὶ δυδ μῆνες ἐγροικούμου
μὲ δύναμη δαμάκι τοῦ κορμιοῦ μου·
μὲ πλήσια προθυμιὰ κινᾶ νὰ πάω
κρατώντας τὸ ραβδάκι ν' ἀκουμπάω.

320

Μεγάλο φόβον είχα καὶ περίσσο
καὶ δέν ἐμπόρου νὰ καλυτερίσω,
γιατί 'πεσα κ' ἐρράγη τὸ σπαθί μου
κ' ἐγιάγειρα εἰς τὴν ἀποστροφή μου.

Κ' ἔσυρε τρεῖς φωνές κ' ἐξύπασέ με·
δντα γλυκιά κοιμούμου, ἐξύπνησέ με·
κ' ἥρθαν κακὰ σκυλιά, ὠσὰν πνιγάροι,
νὰ φάουσι τ' ἀρνί μου τὸ μπολιάρι.

325

Έγροικου ἀπὸ τὸ δάσο τοη νὰ κλαίγη
ἡ καθαρένια βρύση, νὰ μοῦ λέγη
τὸ πῶς ἡ ἀρρωστιὰ κ' ἡ ἀργητὰ μου
κάρβουνα θὲ νὰ βάλου στὴν καρδιά μου.

330

Τὸ 'νίμενα νὰ μάθω κ' ἐφοβούμου
τὴν ὥρα κείνη ἐγέμισε τὸ δ νοῦς μου
καὶ δὲν ἔμπόρου νὰ καλοκαρδίσω
οὐδὲ νὰ ἴδῃ οὐδὲ ν' ἀναντρανίσω.

335

Φτάνω, θωρᾶς τὸ σπήλιο ἀραχνιασμένο,
μὲ βοῦρκα, μὲ πηλὰ ἀναμουρδωμένο·
ἄλλοις λογῆς μ' ἐδέχτη τὸ καημένο
παρὰ ποὺ μ' εἶχε πρῶτα μαθημένο.

340

Σ' ἐνοὺς βουνοῦ κορφή, σ' ἕνα χαράκι
ξανοίγω καὶ θωρᾶς νὰ γεροντάκι
κ' ἔβλεπε κάποια πρόβατα δ καημένος,
ἀδύναμος καὶ μαυροφορεμένος.

340

Σφυρίζω καὶ φωνάζω, χαιρετῶ τὸν
καὶ γιὰ τὴ βοσκοπούλα ἀναρωτῶ τὸν
μὲ φόβο καὶ μὲ τρόμο τοῦ δηγούμου
καὶ τὰ δὲν ἥθελα ἄκουα κ' ἁψουκρούμουν.

345

Γροικᾶς τὸ γέρο ὀμπρός κι ἀναστενάζει,
τὸ ριζικό, τὴ μοῖρα του ἀτιμάζει
καὶ κλαίοντας μοῦ λέγει: «Ἡ πεθυμιά σου
ἀπόθανε, δὲν εἶναι πλιὰ κοντά σου.

350

Γι' αὐτείνη, ποὺ ρωτᾶς, ἡτον παιδί μου,
θάρρος μου τοῦ φτωχοῦ κι ἀπαντοχῆ μου,
μὰ δ ἔχαρος τὴν ἐπῆρεν ἀπ' ὀμπρός μου
κ' ἔθαμπωσε τὰ μάτια καὶ τὸ φῶς μου.

355

Καλόκαρδή τὸν πάντα καὶ χαρά μου,
ἀνάπαψη πολλὴ στὰ γερατειά μου,

μὰ δ λογισμός, ἀπού 'χε πᾶσα βράδυ,
παράκαιρα τὴν ἔβαλε στὸν "Ἄδη.

Όλημερνις κι ὀληνυκτις νὰ κλαίγη,
χίλια κακὰ τοῃ μοίρας τοη νὰ λέγη,
σὰν τὸ κερὶ ἔλιγαινε, δονταν ἀφτη,
ώστε ποὺ διάβην εἰς τὴ γῆ κ' ἔθαφτη.

Ποτὲ τὴ νύκτα δὲν ἔθωρειν ὅπνο
οὐδὲ ἔτρωγε τὸ γιόμα οὐδὲ τὸ δεῖπνο.
Ἐδιωχνεν ἀπ' ὀμπρός τοῃ τὸ κουράδι,
ποὺ τὸ 'χε συντρόφια κ' ἤσαν ὀμάδι.

Πολλὲς φορὲς στὸν ὅπνο τζη ἔξυπάτο,
ἀμοναχή τοῃ ἐμίλειε κ' ἔδηγάτο
κ' ἥπλωνες μιὰ μερά κι ὅλη νὰ πιάση
κάποιο βοσκόν, ὅπού δὲν εἰς τὰ δάση.

Ἐξύπνουν τηνε τότες κ' ἔλεγά τοῃ
εἰντα πολλὰ βαρά ν τὰ δνειρα τοῃ
κ' εἰντά 'ναι τὰ δηγάται καὶ τὰ λέγει
καὶ πάραυτας ἀρχίνιζε νὰ κλαίγη:

«Κύρη, μεγάλον ἄδικο μοῦ κάνεις
νὰ μὲ ἔυπνᾶς καὶ νὰ μ' ἀναθιβάνης,
κ' εἰσὲ καιρὸ ποὺ βλέπω στ' δνειρό μου
τὸν πολυαγαπημένο τὸ βοσκό μου.»

Τὰ 'ννιάμερά τοῃ ἤσαν ὄψεις, ὑγιέ μου.
Τὴν ὥρα, ποὺ ξεψύχα, ἐμίλησε μου·
παραγγελιὰ μ' ἀφῆκε: «Ἐπὰ στὰ δάση
ἔνας καλὸς βοσκός θέλει περάσει,

μελαχρινός, λιγνὸς καὶ γελασιάρης,
νέος καὶ μαυρομάτης, διωματάρης,
καὶ θέλει σὲ ρωτήξει, ώγιά νὰ μάθη
γιὰ κείνην, δοποὺ ἀπόθανε κ' ἔχαθη.

Καὶ νὰ τοῦ πῆς πῶς εἰν' ἀποθαμένη,
μὰ δὲν τοῦ λησμονᾶ ποτὲ ἡ καημένη·
κι ἀς τηνὲ λυπηθῆ κι ἄς τηνὲ κλάψη,
τὰ ροῦχα του γιὰ λόγου τση νὰ βάψη.

390

Τὴν ἀφορμὴ τοῦ 'πέ, πῶς τὴν ἔχάσε,
ώσαν εἰδε τὸ μῆνα κ' ἐπεράσε:
ζιμιὸ ἀλησμόνησε τη τὴν καημένη·
γιὰ κεῖνο ἐθανατώθη πρικαμένη.»

395

Καὶ ἀπὸ τὰ σουσούμια ἑκεῖνος εἰσαι
καὶ κλαίγει σε ἡ καρδιά μου καὶ πονεῖ σε,
γιατὶ ὅθελα παιδί μου νὰ σὲ κάμω
κ' εἰχαμε μιλημένα γιὰ τὸ γάμο.»

400

"Ἐκλαιγεν ἡ καρδιά μου κ' ἐθρηνᾶτο,
σὰν ἄκουσα τέτοιας λογῆς μαντάτο·
οὐδ' ἔβλεπα οὐδ' ἄκουα οὐδ' ἐθώρου·
στὰ πόδια μου νὰ στέκω δὲν ἐμπόρου.

405

Κι ἀρχίνισα τὴ μοῖρα μου νὰ βρίζω,
τὸ ριζικό μου ν' ἀναθεματίζω,
τὸν Ἐρωτα τὸν ψεύτη ν' ἀτιμάζω
καὶ πλιὸ γιὰ τὴ ζωὴ νὰ μὴ λογιάζω:

«Κύρη γονή, νὰ. ζήσης, ἀφεντάκι,
μὴ βαρεθῆς τὴ στράτα καμποσάκι
νὰ πάμε στὸ μνημούρι τσῆ κερδᾶς μου,
νὰ κάμω τὸ κοντέντο τσῆ καρδιᾶς μου.

410

Σὲ σπήλιο σκοτεινὸ νὰ κατοικήσω,
ποτὲ παρηγοριὰ νὰ μὴ γροικήσω,
μὰ πάντα μοναχός μου νὰ γυρίζω
οὐδὲ νὰ δῶ οὐδὲ ν' ἀναντρανίζω.

415

Δίχως γαμπᾶ, ζεπόδητος νὰ πηαίνω
'ς τόπον ἀγκαθερὸ καὶ χιονισμένο,

νὰ μὲ θωροῦ γδυμνὸ κι ἀναμαλιάρη
κι δλοὶ νὰ μὲ κρατοῦσι δαιμονιάρη.

420

Γιὰ σφάλμα καὶ γιὰ πάθητα δικά μου
ἔβαλα εἰς τὸν "Ἄδη τὴν κερά μου.
Νά 'χα τη φτάξει ζωντανή, νὰ μάθη
τὴν ἀρρωστιά καὶ τὰ πολλά μου πάθη!

Τώρα θωρᾶς κι ἀλήθια μ' ἀπαρνήθης·
στ' ἀραχνιασμένο στρῶμα, ποὺ κοιμήθης·
καὶ δὲ μπορᾶς ὁ φτωχὸς νὰ σὲ ξυπνήσω,
νὰ μοῦ συντύχης καὶ νὰ σοῦ μιλήσω.

425

Μάτια μου, ἀφόντ' ἔχάσετε τὸ φᾶς σας,
πλιὸ λυγερὴ μηδὲν ίδητε ὅμπρος σας·
καὶ ποιὰ παρηγοριὰ μπορεῖ νὰ σώσῃ,
ἀλάφρωσῃ 'ς τσὶ πόνους μου νὰ δώσῃ;

430

Φίλους καὶ συγγενεῖς θέλω μισήσει.
Δὲ θέλω νὰ σφαγᾶ, μὰ θέλω ζήσει,
γιὰ νὰ 'χω πόνους, πρίκες καὶ λαχτάρες,
καθημερνὸ καημοὺς καὶ λιγωμάρες.

435

Μὰ θὲ νὰ ζιῷ καὶ θὲ νὰ παραδέρνω,
χίλιες φορὲς τὴν δρᾶ ν' ἀποθαίνω·
τὰ δρη, τὰ χαράκια νὰ μὲ φᾶσι
καὶ νὰ 'ναι ή κατοικιά μου μές στὰ δάση.

440

Μέρα - νύχτα νὰ κλαίω, νὰ θρηνοῦμαι,
τὰ πάθη μου στὰ δρη νὰ δηγοῦμαι·
νὰ κάμω τὰ θεριά νὰ μ' ἀκλουθοῦσι,
νὰ κλαίου μετὰ μένα, νὰ πονοῦσι.

Παντούρα νὰ μὴν παίξω οὐδὲ φιαμπόλι,
'ς λιβάδι νὰ μὴ μπῶ οὐδὲ εἰς περβόλι.
Τὰ πρόβατά μου πλιὸ νὰ μὴν ὀρμέξω,
μὰ νὰ περνῶ κακόν καιρὸ κι ἀδέξο.

445

Τὸ προβατάκι τ' ἄσπρο, τὸ πουλιάρι,
ὅπου ὕχα τσῆ κεράς μου ἀμπολιάρι,
ἔκεινο μόνο νά ἔχω μετὰ μένα,
νὰ πηαίνωμε τὰ δυδ συντροφιασμένα.

450

Νὰ κλαίγη ἐμὲ τ' ἀρνὶ κ' ἔγώ τὴν κόρη,
νὰ πορπατοῦμε στὰ βουνά, στὰ δρη·
στὴν ἀγκαλιά μου νά τ' ἀποκοιμίζω,
τὸ ριζικό μου τὸ κακὸ νὰ βρίζω.

455

Κι δντε βροντᾶ κι ἀστράφτει και χιονίζει,
κανεὶς βοσκός στὰ δρη δὲ γυρίζει,
τότες ἔγώ στὰ βουνά και στὰ δρη
νὰ κλαίγω αὐτείνη τὴν πανώρια κόρη.

460

Κι δντεν δ ἥλιος καίει πέτρες και ἔύλα,
ὅλοι σιμώνου στοῦ δεντροῦ τὰ φύλλα,
τότες πάγει δ βοσκός, δροσιδ γυρεύγει,
ἔγώ νά ἡμαι στὸν ἥλιο νὰ μὲ καίγη.

465

Νὰ μήν ἔβγῃ βοσκός ἀπὸ τὸ σπήλιο.
τὰ νέφη νὰ σκεπάσουσι τὸν ἥλιο
και νὰ ψυγοῦν τὰ χόρτα στὸ λιβάδι
κι ἀπὸ τὴ μάντρα νὰ μὴ βγῇ κουράδι.

470

Οὐδὲ πουλὶ στὸ δάσο μήν πετάξῃ
και τὴν αὐγὴν δ πετεινὸς μήν κράξῃ·
και τ' ἀηδονύκι πλιὸ μήν κελαδήσῃ
κι ἀετός ἀς τυφλαθῇ, μήν κυνηγήσῃ.

475

Τὴ νύκτα μήν προβάλῃ τὸ φεγγάρι·
εἰς τὸ γιαλὸ νὰ μὴ βρεθῇ πλιὸ ψάρι
κι ἀς ἀποφρύξου βρύσες και ποτάμια
κι ἀς ξεραθοῦν τὰ τρυφερὰ καλάμια.»

Τέλος τῆς Βοσκοπούλας

Ο ΕΠΙΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΔΡΥΜΗΤΙΝΟΥ

Κι' ώς ἐδεπᾶ τελειών' ἡ βοσκοπούλα
ἰστορία τζη, καμόματά της οῦλα,
κι' ἄν ενρεθοῦν ἄλλες πολλαῖς γραμμέναις
ἄς ξειρη πᾶσα εἰς πᾶς εἶναι σφαλμέναις.
Μόρον πῶς αὐτὴ εἶναι ἡ καλνοτέρα
ἀπ' ὅσαις κι' ἄν βρεθοῦν τὴν σήμερον ἡμέρα,
ἔτζ' ἀπὸ μὲ τὸν ἀποκορωνίτη
Νικόλαον δρυμητινὸν ἀπὸ τὴν κρήτην.

Διαλεγμένη μὲ τὸν περίσιον κόπον
και τυπωμένη εἰς βενετιαῖς τὸν τόπον.
διὰ πᾶσα ἓνα ποῦ θέλει νὰ μάθη
νὰ φύγη τζ' ἔρωταις και σαρκὸς τὰ πάθη.

Διατὶ ἀπαντήη νύμπορει νὰ βγάλῃ
δόδον σᾶν ἀπ' ἀγκάθη, και νὰ πάρῃ,
ξόμπλησι, τῆς ζωῆς τῆς πρικαμένης
και τέλονς τῆς Βοσκοπούλας τῆς καὶ μένης.
"Ομως ἀφίνοντας αὐτὰ τὰ παραμύθια
θέλλ ἀποκτήσει τὸν γην βοήθεια.

Εἰς τοὺς χίλιους ἔξακόσιους κ' εἰκοστῇ ἑβδόμη
τὸ τέλος ἔλαβεν ἡ ἐδική μου γνώμη,
και ἀν διαβάζοντας τινὰς δὲν ηθελε πανέση
τὴν καλὴν γνώμην ἀς ἰδῃ και ἀς μοῦ συγχωρέση

ΤΕΛΟΣ.